

Vuoden 2025 talousarvion laadintaohje

Kunnanhallitus 19.08.2024 § 144

14/02.02.00.01/2024

Hallintosäännön 50 §:n mukaan kunnanhallitus hyväksyy talousarvion laadintaohjeen.

Vuoden 2024 muutettu talousarvio on 2,4 miljoonaa euroa alijäämäinen ja toisen talouskatsauksen yhteydessä käsitellään huhtikuun jälkeen tulleita muutoksia. Vuoden 2024 alijäämän ennakoidaan kasvavan, ellei verotulojen kertymä kasva loppuvuodesta veroennustetta nopeammin. Taseeseen kertynyt ylijäämä on 2,3 M€ eli jo vuonna 2024 riskinä on kuntalain alijäämäkriteerin täyttyminen.

Kuntalain mukaan taloussuunnitelmakausi tulee suunnitella tasapainoiseksi tai alijäämää saa olla korkeintaan taseessa olevan ylijäämän verran. Liperin kunnan taseessa ei ennakoida olevan ylijäämää vuodenvaihteessa, eli vuosien 2025–2027 suunnitelmakausi ei voi olla alijäämäinen.

Kevään ennakkollisten valtionosuuslaskelmien mukaan valtionosuuden kasvu jää pienemmäksi kuin TE-uudistuksen uudet kustannusvastuut. Kunta-alan palkkaratkaisu nostaa edelleen henkilöstömenoja, vaikka henkilöstömäärä ei muuttuisi. Myös tavaroissa ja palveluissa on edelleen merkittäviä hinnankorotusilmoituksia. Vuoden 2025 alijäämän ennakoidaan näin ollen olevan kuluva vuotta suurempi. Verotuloennusteiden tarkentuessa loppuvuoden aikana selviää minkä verran mahdollinen verotulojen kasvu kompensoi edellä mainituista kustannuskasvuista.

Kunnan taloutta on sopeutettu talouden tasapainottamisohjelman mukaisesti vuosina 2023 ja 2024 merkittävässä määrin. Tätä edellinen sopeutusohjelma tehtiin vuonna 2020. Taloussuunnitelmakauden alijäämä on muodostumassa niin suureksi, ettei sen kattaminen uusilla sopeutustoimilla näytä mahdolliselta, vaan myös veroja tulisi korottaa. Onnistuneilla sopeutustoimilla veronkorotusta on pystytty lykkäämään muutamilla vuosilla, mutta soteuudistuksen rahoitusmallin tuomiin yli 3 miljoonan euron vuosittaisiin valtionosuusleikkauksiin ja samaan aikaan kunnan nopean investointitahdin aiheuttamiin korkomenojen ja poistojen kasvuun ei pystytä enää vastaamaan ilman veronkorotuksien ja sopeutustoimien yhdistelmää.

Ennakolliset valtionosuus- ja verolaskelmat sekä TE-uudistukseen liittyvät laskelmat ovat edelleen epävarmoja, eikä vuoden 2025 alijäämän määrää pysty tässä vaiheessa tarkasti arvioimaan. Tämän

vuoksi kunnanhallitus ei anna talousarvio-ohjeen yhteydessä talousarvioraamia. Selvää on, etteivät kunnan oman toiminnan kustannukset voi tässä tilanteessa kasvaa.

Vaikutusten arviointi	Merkittävästi heikkenevään taloustilanteeseen varautuminen ja kuntalain alijäämän kattamisvelvoitteen realisoitumiseen liittyvän riskin tunnistaminen.
Valmistelija	Talousjohtaja
Esittelijä	Kunnanjohtaja
Päätösehdotus	Kunnanhallitus antaa liitteen mukaisen vuoden 2025 talousarvion laadintaohjeen sekä evästyksen talousarvion jatkovalmisteluun.
Päätös	Hyväksyttiin päätösehdotus.
Ote Lisätietoja	palvelualueet talousjohtaja p. 050 464 6663